

Raadsvoorstel

Onderwerp	Regionale agenda 2021-2025 samenwerking regio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/20/329303
Documentnummer	INT/20 /989476
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk (coördinerend)
Portefeuille	intergemeentelijke samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

Dit raadsvoorstel is een vervolg op het raadsvoorstel Z/20/329303/895302 over de versterking van de regionale samenwerking. Over beide voorstellen moet in onderlinge samenhang worden gesproken en besloten.

1 Samenvatting

De stuurgroep versterking regio Arnhem-Nijmegen biedt de uitgewerkte regionale agenda 2021-2025 aan, met daarbij de actieagenda voor 2021. In de regionale agenda 2021-2025 zijn de vijf opgaven uitgewerkt naar speerpunten en doelstellingen. Ook geeft deze regionale agenda een doorkijk naar de activiteiten. De actieagenda 2021 bevat de onderwerpen die voor 2021 op de rol staan.

2 Raadsvoorstel

1. In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021-2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

3 Waarom naar de raad

De Wet gemeenschappelijke regelingen vormt de juridische basis voor het aangaan van de gemeenschappelijke regeling en de aan het ingestelde samenwerkingsverband toegekende taken. Burgemeester en wethouders zijn daartoe bevoegd na verkregen toestemming van hun gemeenteraad. De gemeenteraad bepaalt op basis van het budgetrecht welke bedragen voor de uitvoering van de taken beschikbaar worden gesteld.

4 Doelstelling en beoogd resultaat

Deze regionale agenda 2021-2025 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking. De agenda draagt bij aan de versterking en ontwikkeling van de regionale ambities en speerpunten, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van provincie, rijk en Europa.

5 Argumenten en alternatieven

Inleiding/toelichting

Met het raadsvoorstel Z/20/329303/895302 zonden wij u de voorstellen over de versterking van de regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen. Dit betrof de visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de contouren van de regionale agenda, de Gemeenschappelijke Regeling en het bijbehorende bedrijfsplan.

Wij bieden u hierbij als aangekondigd de uitgewerkte regionale agenda 2021-2025 aan, met daarbij de actieagenda voor 2021. In de regionale agenda 2021-2025 zijn de vijf opgaven uitgewerkt naar

speerpunten en doelstellingen. Ook vindt u in deze regionale agenda een doorkijk naar de activiteiten. De actieagenda 2021 bevat de onderwerpen die voor 2021 op de rol staan.

De regionale agenda is een nadere uitwerking van de het document Contouren van de regionale agenda (16 april 2020).

Argumenten

1.1 *Opgavegerichte samenwerking is het uitgangspunt voor de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen*

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de 18 regiogemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. Deze agenda wordt jaarlijks geactualiseerd voor de bestaande en eventuele nieuwe opgaven. De gemeenteraden van de 18 regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven. Iedere raad kan straks besluiten of men met opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen.

1.2 *Vijf opgaven vormen de basis van de regionale samenwerking*

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een regionale aanpak.

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2021-2025 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei worden in de regionale agenda voor de komende periode een vijftal opgaven gepresenteerd die hier invulling aan gaan geven en die onderling met elkaar samenhangen.

De vijf opgaven zijn:

- De Productieve regio
- De Verbonden regio
- De Circulaire regio
- De Ontspannen regio
- De Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de groei waar we voor staan, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. Het zijn de opgaven waar we ons vanaf 2021 en de volgende jaren op willen richten en waarvan het vanzelfsprekend en noodzakelijk is dat we dit samen doen.

Met deze agenda kunnen de regiogemeenten gericht samenwerken aan de genoemde maatschappelijke opgaven en speerpunten en die leiden vervolgens naar concrete resultaten. Op regionaal niveau, met lokale impact. De regionale agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de voorliggende periode gezamenlijk, integraal worden opgepakt.

De 18 gemeenteraden beslissen jaarlijks over deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven.

1.3 *Zevenaarse ambities en doelstellingen zijn voldoende geborgd in de regionale agenda*

In het raadsvoorstel over de versterking van de regionale samenwerking in de Regio Arnhem Nijmegen (zaaknummer Z/20/329303/895302) schreven we al dat de samenwerking nodig is om een aantal beleidsdoelen te realiseren, dat de gemeente Zevenaar niet in zijn eentje kan realiseren. Door de krachten te bundelen hebben we kennisvoordeel, kunnen we activiteiten op gang brengen die zonder de initiërende rol van de gemeente niet of moeilijker van de grond zouden komen en zijn we een sterke actor richting andere partijen, zoals provincie, Rijk en Europa.

Deze algemeen geformuleerde stelling kunnen we nu toetsen aan de concreet voorliggende opgaven. De vraag is of we ons als Zevenaar voldoende herkennen in die vijf opgaven van de nieuwe samenwerking. Zien we daarin voldoende aansluiting op de lokale ambities en doelstellingen, zoals onder meer neergelegd in coalitieakkoord en collegeprogramma? En is de regionale schaal nodig om onze ambities en doelstellingen te verwezenlijken, of kunnen we het ook alleen, op eigen kracht, of op een kleinere sub regionale schaal?

We realiseren ons dat dit een eerste toets is. De opgaven zijn vanuit de contourennotitie van april 2020 verder uitgewerkt, maar zullen de komende maanden nog concreter gemaakt worden in programma's, projecten en andere activiteiten. Dan volgt een definitieve beoordeling van de meerwaarde van de regionale aanpak van de opgaven, ook in het licht van de kosten van deelname voor de gemeente. Over de nu voorliggende regionale agenda zijn we overwegend positief. De Groene Groeiregio zien we als een integrale opgave, waarin de verschillende ruimteclaims in de regio in afstemming met elkaar worden afgewogen. Wij zien in de overige opgaven voldoende aanknopingspunten om de ambities en doelstellingen van de gemeente op gebied van (vrije tijds-) economie, duurzaamheid en mobiliteit te realiseren. De inzet in de bestuurlijke opgaveteams zal zijn om dit nog verder vorm te geven

1.4 Voor de uitvoering van de regionale samenwerking zoeken we de samenwerking met andere partners
De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen en het bedrijfsleven en onze inwoners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie en The Economic Board vorm te geven in een nieuw bestuursakkoord. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in respectievelijk Den Haag en Brussel. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda. De regionale agenda als geheel draagt bij aan de positionering en profilering van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

1.5 Werkwijze sluit aan bij P&C cyclus van de deelnemende gemeenten
Werkwijze en proces sluiten goed aan op de beleidscyclus van de 18 regiogemeenten (voorjaars- of perspectiefnota's en begrotingsproces). Het regiobestuur en - bureau gaan vanaf 2021 zorgdragen voor een gestroomlijnd proces.

In het Bedrijfsplan Versterkte Regio is deze werkwijze uitgebreider beschreven.

De regionale agenda is uitgewerkt onder leiding van de stuurgroep Regionale Versterking in nauwe samenwerking met de provincie Gelderland en TEB en in samenspraak met regionale college- en raadsleden en externe maatschappelijke partners. Inmiddels zijn voor de vijf opgaven bestuurlijk trekkers aan de slag die met de bijbehorende bestuurlijke regiegroepen de opgaven verder brengen. Een overzicht van deelnemers aan deze regiegroepen vindt u in de bijlage. De bestuurlijk trekkers zijn betrokken bij de totstandkoming van deze regionale agenda. Dit proces heeft er voor gezorgd dat we een breed gedragen agenda kunnen aanbieden.

1.6 2021 vormt een overgangsjaar

In het raadsvoorstel ter besluitvorming over de visie, de contouren van de regionale agenda en de Gemeenschappelijke Regeling is reeds aangekondigd dat we voor het jaar 2021 werken met een ingroeimodel. Door de vertraging in het versterkingsproces vanwege de coronacrisis kunnen eventuele nieuwe bedragen voor regionale opgaven niet meer in de begrotingen voor 2021 verwerkt worden. We starten met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen.

Volgend jaar wordt u een regionale agenda aangeboden zoals bedoeld in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en werkwijze van de regio Arnhem-Nijmegen. Een regionale agenda waar per gemeente en per opgave op kan worden ingetekend.

De regionale agenda laat de ambities en speerpunten zien voor de komende vijf jaar. Per agendapunt (opgave) zijn speerpunten en doelstellingen geformuleerd. In de actieagenda 2021 zijn de bijbehorende activiteiten geformuleerd.

3.1 Voor de TripleHelix-samenwerking sluiten we een intentieovereenkomst

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek). De nieuwe regionale agenda gaat deze beweging aanjagen en tot bloei brengen. De provincie Gelderland en The Economic Board dragen bij aan de opgaven en samen brengen we de ambitie van de regio op een hoger plan. Om deze samenwerking goed te regelen, willen de regiogemeenten, provincie en The Economic Board een nieuw bestuursakkoord sluiten. Dit bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda zullen in het eerste kwartaal van 2021 worden voorbereid.

Alternatieven

Er is eigenlijk geen alternatief voor de voorgestelde versterking van de samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. De opgaven, waarvoor de regiogemeenten staan, kunnen niet door een individuele gemeente alleen worden opgepakt. De huidige, geheel vrijblijvende, samenwerking gericht op informatie en afstemming biedt niet de slagkracht en de integrale en krachtige besturing, die nodig is om de uitdagingen, waarvoor we staan, het hoofd te bieden.

6 Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Als de 18 gemeenteraden instemmen met deze regionale agenda, kan de versterkte regionale samenwerking op 1 januari 2021 in werking treden.

Eens in de vier jaren wordt deze nieuwe samenwerkingsrelatie geëvalueerd. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd, dat dit gebeurt aan het begin van het kalenderjaar, waarin de gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden.

7 Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing

8 Communicatie

Uitgebreide communicatie en introductie van de nieuwe regio vindt pas plaats bij akkoord van de 18 gemeenteraden.

9 Kosten, baten en dekking

Er worden op dit moment geen financiële besluiten gevraagd.

We bevinden ons in een overgangsfase naar een nieuwe werkwijze. Omdat nieuwe voorstellen niet meer in de begrotingen voor 2021 kunnen worden verwerkt, wordt het principe van het 'ingroeimodel' gehanteerd. We starten met de opgaven en ambities die mogelijk zijn met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. Dit is eerder aangegeven in de financiële paragraaf van het college- en raadsvoorstel versterking regionale samenwerking d.d. 6 oktober 2020. We werken vanuit de huidige financiering die voor 2021 vastgesteld is. Deze financiering is grotendeels gekoppeld aan allerlei lopende trajecten. In 2021 houden we nog vast aan de bestaande afspraken over bijdragen aan budgetten van al lopende programma's en activiteiten. De afspraken die

hierover zijn gemaakt blijven in stand en lopen door volgens de 'oude' werkwijze zoals die wordt gehanteerd in de PFO's.

Vanaf 2021 starten we met de nieuwe werkwijze. Tussentijdse besluiten over financiële bijdragen aan regionale opgaven zullen dan snel afnemen. U gaat dan jaarlijks besluiten over de financiering van de opgaven waar u aan deel gaat nemen.

10 Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1.	989477	Regionale agenda Regio Arnhem Nijmegen
2.	989521	Samenstelling bestuurlijke opgaveteams

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Janssen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Regionale agenda 2021-2025 samenwerking regio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/20/329303
Documentnummer	INT/20/

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de bepalingen van de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

- 1) In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021-2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 november 2020.

De griffier
W.M. van der Vlies

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk